

ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ನಿಂದ 'ದಿ ಬ್ರೈಡ್ ಇನ್ ದಿ ಹಿಲ್ಸ್' ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವನಮಾಲಾ ವಿಶ್ವನಾಥ ಅವರ ಅನುವಾದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆಯೇ? ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಹೊದಿಕೆಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಂತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಅಮಿತ್ ಚೌಧರಿಯವರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಿದೆ. ಮತ್ತದೇ 'ಕುವೆಂಪು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ' ಎರಡನೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆಹ್ವಾನಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡಿದಾಗ ಅಚ್ಚರಿ ಕಾದಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾ ಪಣಿಕ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಗಣ್ಯರು ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಕೃತಿಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದದ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಆ ಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರಗಲ್ಲವೇ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ಬೃಹತ್ ನಗರಗಳ 'ಲಿಟರರಿ ಫೆಸ್ಟಿವಲ್'ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಚರ್ಚೆಯ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಸ್ಮೊಪಾಲಿಟನ್ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

'ಕಥಾಭಾರತಿ' ಯೋಜನೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಯಾದ 'ಕುಸುಮಬಾಲೆ'ಯ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದುದು. ನಾನಿನ್ನೂ 'ಕಥಾಭಾರತಿ'ಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಎರಡು ದಶಕಗಳೇ ಕಳೆದಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಅನುವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಕೂಡ ನಡೆದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹಂತ ತಲುಪುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದವು. 'ಕುಸುಮಬಾಲೆ' ಅನುವಾದದ ಹಕ್ಕಿಗೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ಮಹಾದೇವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ್ದೆ. ಅವರು 'ಸಿಐಐಎಲ್'ಗೆ ಬಂದು ಕಾಪಿರೈಟ್ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿ, ಹಿಂದಿ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕುಸನೂರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದಕರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಲೇಖಕರನ್ನು ಅವರ ಕೃತಿಯ ಅನುವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅವರ ಮೇಲಿನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದಕ್ಕಿಂದು ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿದ್ದ ರೊವೆನಾ ಹಿಲರಿಗೆ ಇ-ಮೇಲ್ ಬರಸಿದ್ದರು. ಹಿಲರ್‌ವರು

ಬಹಳ ನೇರವಾಗಿ "ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗಾದಲ್ಲಿ ತಾನು ಅನುವಾದಿಸಲಾರೆ" ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಅಂದಿದ್ದು ಏಕೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗಲು ನನಗೆ ದಶಕವೇ ಹಿಡಿಯಿತು. ಹಿಲ್ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮಹಾದೇವರು ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದಕ್ಕಿಂದು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸು ತೋರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕೆ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಹಾಗೂ ಸೂಸಿ ಥಾರು ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ತೆಲುಗು ದಲಿತ ಬರಹಗಳ ಸಂಕಲನವಾದ 'ಸ್ವೀಲ್ ನಿಬ್ಸ್ ಆರ್ ಸ್ಟ್ರೈಟಿಂಗ್' ಕೃತಿಗೆಂದು ಸೂಸನ್ ಡೇನಿಯಲ್ ಅವರು 'ಕುಸುಮಬಾಲೆ'ಯ ಕೆಲ ಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸೂಸನ್ ಡೇನಿಯಲ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುವಾದದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತರು. ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಪೋಲಂಕಿ ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಎ.ಕೆ. ರಾಮಾನುಜನ್ ಅವರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡು, ವಿ.ಎಸ್. ನೈಪಾಲ್‌ರಂತಹ ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧರ ಪ್ರಶಂಸೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದಾಗಿ 'ಸಂಸ್ಕಾರ' ಜಾಗತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ, ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿಯಾದ 'ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು'?

ಹಾಗೂ ಜ್ಯೂಡಿತ್ ಕ್ರೌಲ್ ಸೇರಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದರೂ ಅದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದಾಗಿ ನನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅವರ ನಂತರ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು.

ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ

ಕಾಕತಾಲೀಯವೆಂಬಂತೆ, ದಶಕದ ನಂತರ 2014ರಲ್ಲಿ 'ಕುಸುಮಬಾಲೆ' ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹೆಗಲಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೇ ನಿರೋಜಿತವಾದ ಮೊದಲ